

Stop mensenhandel bij jongeren

Hogeschool Rotterdam

Ongeveer **6250 slachtoffers** per jaar in Nederland. Dit is **6x meer** dan het aantal gemelde slachtoffers. **Mensenhandel is onzichtbaar!**

Teruggetrokken
Schichtig
Sociale isolatie
Veelvuldig te laat komen
Gebruikt alcohol en/of drugs
Plotseling veel geld
Bij 68,5 % zijn familieleden, vrienden, partners of bekenden de dader!

STOP MENSENHANDEL BIJ JONGEREN!

Bijna **een derde** van de slachtoffers wereldwijd is kind!

Ernstige vermoeidheid
Meerdere telefoons
Wantrouwend
Plotseling dure kleding
Verwondingen
Agressie

Maak jij het verschil?!

Herken jij deze signalen? Meld dit!

Melden

“Mensenhandel is onder andere het werven, vervoeren of opnemen en huisvesten van mensen met gebruik van dwang met als doel hen uit te buiten.”

Wat is mensenhandel?

- **Arbeidsuitbuiting:** als iemand werkt en de inkomsten (gedeeltelijk af moet dragen en/of in mensonterende omstandigheden moet werken).
- **Seksuele uitbuiting:** als iemand gedwongen wordt seks te hebben en het gevangen geld af moet staan.
- **Criminele uitbuiting:** als iemand gedwongen wordt om te bedelen, stelen of andere criminele activiteiten uit te voeren en de opbrengst af moet staan.
- **Orgaanhandel:** als iemand gedwongen wordt om zijn of haar organen af te staan.

Wat doet mensenhandel?

Mensenhandel brengt slachtoffers uit balans. Ze verliezen hun waardigheid en het zorgt voor dehumanisering. Daarnaast isoleert en beangstigt het slachtoffers.

Wat te doen?

- Werk samen met ketenpartners om advies te krijgen en zo nodig acties uit te zetten.
- Probeer het slachtoffer alleen te spreken. Zo nodig met een tolk.
- Bouw een vertrouwensband op met het slachtoffer.
- Schets voor het slachtoffer mogelijkheden voor hulp zoals chats met Fier waar het slachtoffer anoniem zijn verhaal kunnen doen.

Wat kun je doen vanuit de beroepsgroep?

Hulpverleners spelen een cruciale rol in de opsporing en bestrijding van mensenhandel. Door te signaleren, te melden en te behandelen kunnen wij de jongeren een kans geven op een veilig leven. Dit doen we door ons te laten scholen en nauw samen te werken met verschillende ketenpartners. Daarnaast is het belangrijk om de opgedane informatie te verspreiden. Help **jij** ook mee om mensenhandel bij jongeren te **stoppen!**

CoMensha

Ketenpartners

Humanitas
expertisecentrum
Seksualiteit,
Sekswork en
Mensenhandel
(ESSM)

Chat met Fier

Door:

Studenten aan de Hogeschool Rotterdam

Minor Mensenhandel

December 2023

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Wat is mensenhandel?.....	4
3. Risicogroep	5
4. Wat doet mensenhandel	5
5. Wat te doen	7
6. Werken in de keten vanuit mijn beroepsgroep	9
7. Evaluatie.....	10
8. Bijlagen	11
Literatuurlijst	12
Bijlage 1A - Beoordelingsformulier digitale beroepsgroep folder	14
Bijlage 1B - Toestemmingsformulier.....	17
Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces.....	18
Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces.....	19
Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces.....	20
Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces.....	21
Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces.....	22

1. Inleiding

Onze beroepsgroep folder is gemaakt voor hulpverleners die werken met de doelgroep jongeren van 16-23 jaar. Wij zijn werkzaam op verschillende sociale werkgebieden, namelijk: jeugdhulp, jeugdzorg, GGZ en vluchtelingenwerk. In al deze werkgebieden merken wij dat wijzelf maar ook onze collega's niet genoeg bekwaam zijn in het onderwerp mensenhandel. Met name het signaleren en melden van mensenhandel zijn een aandachtspunt, vandaar onze aanleiding naar dit onderwerp: hulpverleners bekwaam maken in het melden en opsporen van mensenhandel bij jongeren. Wij willen een beroepsproduct neerzetten die duurzaam en overdraagbaar is. Een folder die op meerdere plekken en bij meerdere beroepsgroepen gebruikt kan worden. Een folder die lang mee kan gaan en eenvoudig te hanteren is. Wij vinden dit ontzettend belangrijk en kunnen u wellicht inspireren.

In het rapport van Hollman - van Munster, D. (2018), wordt aangegeven dat de situatie rond meiden die slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, of het risico lopen dit te worden, complex en specifiek is. Dit is een uitdaging. Vaak hebben ze hechtingsproblematiek traumatische ervaringen, school- en thuissituatieproblemen en een laag zelfbeeld. De hulpverlening voor deze groep ervaart meerdere obstakels. Signalen van slachtofferschap worden niet altijd tijdig herkend of juist geïnterpreteerd. De geboden hulp is vaak te algemeen en niet afgestemd op individuele behoeften. Er moet meer focus worden gebracht op hun toekomst en het voorkomen van terugval en herhaald slachtofferschap.

Bewustwording en training zijn cruciaal voor het herkennen en helpen van slachtoffers van mensenhandel, vooral binnen de jeugdhulpverlening waar dit nog vaak ontbreekt. Bescherming van slachtoffers vereist bewustzijn, signalering en gespecialiseerde hulpverlening (NRM, 2013). Dit rapport geeft aan dat er duidelijke, begrijpelijke en verplichte richtlijnen moeten worden opgesteld voor het beschermingsproces van slachtoffers, zodat iedereen weet wat er van hen wordt verwacht.

In het tiende en meest recente rapport van mensenhandel (2017) laten zich duidelijk ontwikkelingen zien in het vroegtijdig identificeren, beschermen en helpen van de slachtoffers. Zo is er bijvoorbeeld een Nationaal verwijzingsmechanisme opgesteld. Dit is een overzicht van betrokken organisaties rondom mensenhandel en relevante rechten en/of regelingen die van belang zijn voor de ondersteuning van slachtoffers. Bij het NVM zijn er speciale verhoorstudio's voor slachtoffers van mensenhandel ingericht. Hierin zitten getrainde verhoorders in, gespecialiseerd in mensenhandel. Zij hebben als doel om de aannemelijkheid van slachtofferschap door de deskundigheid te kunnen vergroten. Er gaat dus een hoop goed maar er zijn ook nog zichtbare aandachtspunten, zoals bij de gemeentes. Zij hebben vaak geen idee in hoeverre mensenhandel voorkomt in hun gemeente terwijl zij de verantwoordelijkheid hebben over de zorg en opvang van slachtoffers. 95% van de gemeenten hebben hier zelfs geen beleid voor. Dat terwijl zij vaak een cruciale rol kunnen hebben in het signaleren van slachtoffers en het aanpakken van daders door middel van gemeentelijke bevoegdheden (Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2020).

In het jaarverslag van 2022 komt naar voren dat het nodig is om kennis, bewustzijn en vaardigheden te bezitten om bescherming tegen mensenhandel te vergroten. Daarnaast is er duurzaam en diepgaand contact nodig met de slachtoffers en slachtofferorganisaties. De Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2017-2021 laat zien dat jongeren in de tienerleeftijd vaker seksueel geweld meemaken en ook vaker opnieuw slachtoffer worden van een delict. Daarom is er meer effectieve preventie en passende hulp voor slachtoffers nodig (Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2023). Dit laat zien dat hulpverleners die met jongeren werken ontzettend belangrijk zijn. Zij hebben

vaak direct contact met de jongeren, kunnen vroeg signaleren en kunnen een vertrouwensband opbouwen. Zo kunnen ze wellicht wel voorkomen dat een slachtoffer opnieuw slachtoffer wordt. Kennis en alertheid zijn hierbij onmisbaar en van cruciaal belang.

2. Wat is mensenhandel?

Volgens de rijksoverheid is mensenhandel onder andere het werven, vervoeren of opnemen en huisvesten van mensen met gebruik van dwang. Het doel van de mensenhandelaar is de uitbuiting van een persoon (Rijksoverheid, 2023). Er zijn verschillende vormen van mensenhandel:

- Arbeidsuitbuiting: als iemand werkt en de inkomsten (gedeeltelijk) moet afdragen en/of in mensonterende omstandigheden moet werken.
- Seksuele uitbuiting: als iemand gedwongen wordt om seks te hebben tegen betaling van geld, kleding of eten en dat moet afdragen aan de uitbuiters.
- Criminele uitbuiting: als iemand gedwongen wordt om te bedelen, stelen of andere criminele activiteiten uit te voeren en de buit moet afdragen aan de uitbuiters.
- Gedwongen orgaanverwijdering: hierbij wordt iemand gedwongen om zijn of haar organen af te staan.

Mensenhandel is een vorm van criminaliteit die door meerdere oorzaken lastig te bestrijden is. Voornamelijk maakt de onzichtbaarheid van deze criminaliteit het erg lastig om dit aan te pakken. Deze onzichtbaarheid ontstaat doordat slachtoffers bedreigd en/of gemanipuleerd worden, geen of een klein sociaal netwerk hebben, zichzelf schamen of bij voorbaat al geen vertrouwen hebben in de Nederlandse autoriteiten. Dit zijn allemaal voorbeelden van redenen waarom een slachtoffer zijn of haar eigen situatie geheimhoudt en geen hulp zoekt.

Slachtoffers van mensenhandel worden op een zeer listige wijze kort gehouden door de daders en worden regelmatig aangespoord om (gedeeltelijk) de rol van een dader aan te nemen. Zo kunnen de slachtoffers onder druk gezet worden om bijvoorbeeld zelf mensen te gaan ronselen, waardoor ze zichzelf schuldig maken aan strafbare feiten. Dit stelt de originele dader in staat hierop in te spelen, wat weer een extra reden is waarom de politie hen mogelijk niet zal helpen.

Mensenhandel kenmerkt zich door een grote complexiteit, onzichtbaarheid en veelal ernstig mensonterende praktijken en omstandigheden. Wij als hulpverleners worden geacht alert te zijn op symptomen maar ook opzoek te gaan naar het onzichtbare. Dit is bij slachtoffers van mensenhandel extra belangrijk en vaak zelfs nodig.

3. Risicogroep

Om te kunnen ontdekken wie gevoelig is om slachtoffer te worden van criminele of seksuele uitbuiting, is het goed om breder te kijken naar de context van de jongere:

- Is hij/zij ernstig uit balans of is er sprake van een licht verstandelijke beperking?
- Hoe ondersteunend is de thuissituatie van deze jongere?
- Wat speelt er op school rond hem/haar?
- Is er sprake van een migratieachtergrond?
- Is deze jongere al eerder in beeld gekomen bij de politie?

Door het beantwoorden van de bovenstaande vragen, wordt het beeld rondom het slachtoffer completer en kan, eventueel na verwijzing, hulp worden geboden die goed aansluit bij de behoefte (Nationaal rapporteur, 2022).

Een jongere die daadwerkelijk slachtoffer is geworden van mensenhandel kan opmerkelijke verschillen in gedrag vertonen in vergelijking met voorgaande ontmoetingen/ observaties. In zo'n situatie is het goed om je te beseffen, dat zijn/haar (herhaaldelijke) ervaringen zoveel stress kan oproepen, dat dit ander/ 'vreemd' gedrag tot gevolg heeft.

Bij slachtoffers (en soms ook daders) van mensenhandel kun je denken aan:

- Teruggetrokken gedrag, een 'ineengedoken' lichaamshouding of schichtige reacties.
- Ernstige vermoeidheid, veelvuldig te laat komen of afwezig zijn.
- Sociale isolatie door klas-/ groepsgenoten.
- Twee telefoons hebben, plotseling beschikken over veel geld of dure kleding.

Ieder op zich hoeven deze kenmerken nog niet te duiden op slachtofferschap van mensenhandel. In combinatie met elkaar maakt het de kans op slachtofferschap groter.

Vaak is in geval van slachtofferschap van mensenhandel sprake van vergaande isolatie, angst en/of diepe eenzaamheid. Het slachtoffer heeft vaak het gevoel niet zomaar bij iemand aan te kunnen kloppen voor hulp. Soms is dit het gevolg van intimidatie, dreiging met geweld en/of feitelijk geweld door de dader(s). Een compleet beeld van signalen van mensenhandel is te vinden via de website van Comensha (www.comensha.nl).

4. Wat doet mensenhandel

De gevolgen voor slachtoffers van mensenhandel zijn groot en de slachtoffers blijven de herinneringen van deze gebeurtenissen altijd met zich meedragen. Hieronder volgen enkele mogelijke gevolgen van slachtoffers van mensenhandel:

Fysieke en psychologische schade: Sommige fysieke gevolgen, zoals permanente littekens, misvormingen of blijvende gezondheidsproblemen, kunnen het gevolg zijn van langdurige

mishandeling. Slachtoffers ervaren ernstig trauma, met aanzienlijke niveaus van PTSS, angst en depressie (ILO, 2022). De ervaringen van slachtoffers kunnen worden achtervolgd door terugkerende en traumatische herinneringen die zich manifesteren in flashbacks en nachtmerries. Ook kunnen zij moeite hebben met het herstelproces vanwege de traumatische ervaringen en de complexiteit van hun herstel.

Verlies van vrijheid en mensenrechten: Mensenhandel leidt tot ernstige schendingen van fundamentele rechten door uitbuiting en dwangarbeid (UNODC, 2009).

Gezondheidsproblemen: Slachtoffers lijden aan gezondheidsrisico's zoals seksueel overdraagbare aandoeningen en fysieke verwondingen door geweld, vaak met ontoereikende gezondheidszorg (WHO, 2022). De verplichte arbeid en constante dreiging binnen de context van mensenhandel veroorzaken vaak ernstige fysieke vermoeidheid en uitputting bij de slachtoffers.

Sociale isolatie: Slachtoffers worden afgezonderd en hebben geen sociale contacten meer, wat de re-integratie in de samenleving na bevrijding bemoeilijkt. De voortdurende angst voor gevaar, isolatie en het voortdurende misbruik kan ernstige angst- en depressieve stoornissen veroorzaken bij mensen die zijn blootgesteld aan mensenhandel. Slachtoffers van mensenhandel kunnen worden weggerukt uit hun culturele omgeving, waardoor ze zich vervreemd voelen van hun eigen achtergrond en tradities. (Exodusadmin, z.d.)

Verlies van Vertrouwen: Slachtoffers kunnen ernstig worden beïnvloed door een verlies van vertrouwen als gevolg van de misleiding en manipulatie die ze hebben ervaren, wat het moeilijk maakt om anderen te vertrouwen of hulp te zoeken. (Exodusadmin, z.d.)

Emotionele Gevolgen: Het ervaren van schuldgevoelens en schaamte over wat hen is overkomen, kan het voor slachtoffers moeilijk maken om hulp te zoeken of hun ervaringen te delen. De emotionele en psychologische stress die voortkomt uit mensenhandel kan leiden tot frequente stemmingswisselingen en emotionele instabiliteit. De manipulatie en dwang die gepaard gaan met mensenhandel kunnen leiden tot een verlies van persoonlijke identiteit en zelfrespect bij de slachtoffers. (Hollman, 2018)

Armoede en Financiële Afhankelijkheid: Na bevrijding uit een situatie van mensenhandel kunnen slachtoffers worden geconfronteerd met armoede door gebrek aan vaardigheden en problemen om werk te vinden (Exodusadmin, z.d.).

Risico op Herhaald Slachtofferschap: Veel slachtoffers lopen het risico op herhaald slachtofferschap omdat de impact van mensenhandel vaak langdurig is en het herstel een uitdagend en langdurig proces kan zijn (Exodusadmin, z.d.).

Verstoorde Relaties: Het voor lange tijd onderworpen zijn aan misbruik en uitbuiting kan leiden tot verstoorte relaties met anderen, inclusief familieleden en vrienden (Exodusadmin, z.d.).

Strafrechtelijke Aantekeningen: Als slachtoffers betrokken zijn geraakt bij criminele activiteiten als gevolg van dwang, kunnen zij strafrechtelijke aantekeningen hebben, hoewel zij gedwongen werden

tot deze handelingen (STOPVAW, z.d.). Dit kan dan een invloed hebben op hun toekomstige carrière waardoor er een gevoel van hopeloosheid op kan treden.

Juridische Complexiteit: Het proces om gerechtigheid te zoeken en juridische stappen te ondernemen tegen mensenhandelaren kan buitengewoon complex en stressvol zijn voor de slachtoffers. (STOPVAW, z.d.).

Deze mogelijke gevolgen van mensenhandel zijn essentieel in de ondersteuning voor slachtoffers van mensenhandel. Deze gevolgen hebben veel invloed en maken elke situatie uniek, hierdoor vergen ze een plan op maat.

5. Wat te doen

Weetjes:

- Mensenhandelaren zijn vaak familieleden/vrienden/partners/bekenden (bij 68% procent van alle gevallen van mensenhandel in Nederland).
- Het aantal slachtoffers van mensenhandel in Nederland per jaar wordt geschat op 6.250.
- Dat is 6 keer meer dan het aantal meldingen; veel mensenhandel is verborgen!

Wat te doen voor de cliënt/ het slachtoffer?

De volgende stappen kunnen helpen bij interactie met de betrokken persoon:

1. Probeer het slachtoffer alleen te spreken, zo nodig met een tolk erbij.
2. Bouw een vertrouwensband op met het slachtoffer, zodat diegene weet dat hij/ zij bij jou terecht kan.
3. Schets voor het slachtoffer mogelijkheden, oplossingen die hulp kunnen bieden of waar hij/ zij anoniem zijn verhaal kwijt kan, zoals chats met Fier, het anoniem melden van een misdaad bij de politie. Dit laatste kan telefonisch (via 0800 7000) of online (via www.meldmisdadaanoniem.nl).
4. Werk samen met ketenpartners om advies te krijgen en, zo nodig, acties uit te zetten.
5. Win advies in en meld de situatie van (vermoedelijke) slachtoffers bij Comensha.

Comensha kan het proces coördineren van de eerste opvang tot en met zorg voor en hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel (www.comensha.nl). Zij hebben de mogelijkheid tot rechtstreekse plaatsing in de Categoriele Opvang Slachtoffers Mensenhandel (COSM) of in de Opvang voor slachtoffers van Mensenhandel met Multiproblematiek (OMM).

Humanitas Expertisecentrum Seksualiteit Sekswork en Mensenhandel (ESSM)

Het ESSM biedt onder andere gespecialiseerde ondersteuning aan seksworkers, slachtoffers van mensenhandel, transgenders, LHBI+jongeren en –ouderen, en anderen die vragen hebben op het

gebied van seksuele en genderdiversiteit (Humanitas Expertisecentrum Seksualiteit Sekswork en Mensenhandel) (ESSM, 2023).

Verder is er een Meld-, Advies- en Registratiepunt van Humanitas ESSM:
Tel. 010 – 236 52 56 Email: pmw@stichtinghumanitas.nl.

Advies

Melden

Om anoniem je verhaal
kwijt te kunnen.

Publiceer & maak het bekend!

De voormalig directeur van Comensha, Ina Hut, stelt dat mensenhandel een haaddelict is (Comensha, 2020). Dit wil zeggen dat je actief opzoek moet gaan naar de signalen om deze te kunnen zien. Ook in het contact met het slachtoffer moet je blijven investeren omdat deze signalen anders uit beeld verdwijnen.

Als op iedere werkplek zichtbaar wordt gemaakt wat mensenhandel is en wat je eraan kunt doen, wordt er al een breed netwerk bereikt. Dit kan je doen door folders uit te delen, filmpjes op het intranet te plaatsen of posters op te hangen. Zo is dit niet alleen voor medewerkers in beeld maar ook voor cliënten of betrokkenen die deze plek bezoeken. Het mooiste zou zijn om lessen en/of bijeenkomsten te geven aan medewerkers, studenten en cliënten m.b.t. mensenhandel. Met deze kennis worden zij bewust van dit onderwerp waardoor zij signalen sneller kunnen herkennen. In de lessen kan de opdracht worden gegeven om op eigen manier het nieuws weer verder te verspreiden aan vrienden, familie, kennissen, sociale media, ect.

Voor ons als hulpverleners is het van essentieel belang om te weten welke stappen er gezet kunnen en moeten worden bij slachtoffers van mensenhandel. Ook dienen hulpverleners bekend te zijn met organisaties ofwel ketenpartners die passen binnen de hulpverlening aan slachtoffers/daders van mensenhandel.

6. Werken in de keten vanuit mijn beroepsgroep

Wij als groep volgen de studies pedagogiek, verpleegkunde en social work. Daarom hebben wij gekozen voor de beroepsgroep hulpverlening en richten wij ons specifiek op uitbuiting van jongeren.

Als hulpverleners kunnen wij een cruciale rol spelen binnen de bestrijding van mensenhandel. Voor individuele slachtoffers zullen wij in sommige gevallen wellicht de enige kans zijn op een uitweg richting een veilig leven. Voor een slachtoffer wordt het vaak heel lastig gemaakt om hulp te zoeken bij autoriteiten. Slachtoffers vertrouwen ook niet altijd de hulpverleners wat zorgt dat de geboden hulp niet altijd goed zal worden ontvangen. Wanneer er zich signalen voordoen en een hulpverlener hulp in werking stelt, kan een slachtoffer alsnog zijn of haar situatie ontkennen uit angst voor een verergering van de situatie. Het is als hulpverlener dus van groot belang dat wij alert en onderzoekend te werk gaan. Dat wij signalen verder onderzoeken om mensenhandel hiermee uit te sluiten dan wel te bevestigen.

Binnen de hulpverlening worden cliënten vaak met collega's besproken, dan wel in een multi disciplinair overleg, en wordt er samen een zo breed mogelijke aanpak samengesteld, rekening houdend met (mogelijke) weerstanden en gevaren. Een schichtig slachtoffer wil je immers niet weggagen of het vertrouwen schaden al vóór dat er bevestigd is of er sprake is van mensenhandel.

Om in te spelen op het belang van vertrouwen is het nodig om te bepalen met wie je jouw casus bespreekt. Zo kan het zijn dat een collega een hele goede band heeft met de cliënt en kan het een idee zijn om jouw bevindingen en vermoedens met deze collega te bespreken. Als hulpverlener staat de cliënt centraal. Het is goed om naar mogelijke samenwerkingen te zoeken. Dit kunnen samenwerkingen zijn binnen het eigen team maar ook met andere disciplines en instanties. Zo kun je gepaste hulp zoeken bij verschillende situaties/casussen die aansluiten op jouw client.

Na het signaleren en het ontstaan van vermoedens kan je deze verder onderzoeken. Een voorbeeld van hoe dit er uit kan zien is als volgt. We blijven in gesprek gaan, overleggen, eventueel met collega's, en komen tot de conclusie dat er zeer waarschijnlijk sprake is van mensenhandel. We nemen contact op met Comensha en bespreken onze bevindingen en vragen hierop advies over de gesignaleerde situatie. Hierna maken we aan de hand van het advies van Comensha, de situatie van de cliënt en de mogelijke hulpmiddelen een behandelplan en we melden de cliënt aan als slachtoffer bij Comensha en bij Veilig thuis. Dit is namelijk verplicht voor hulpverleners.

Naast het directe contact kunnen wij als hulpverleners meer betekenen in de bestrijding van mensenhandel. Vooral op dit moment is mensenhandel, en de ernst daarvan, bij veel mensen niet bekend. Hierdoor is het van belang dat de kennis verspreid wordt, er bewustzijn ontstaat en de aandacht verspreid en vergroot wordt. Onze rol als hulpverlener kan hier heel goed bij aansluiten. Zo hebben we een folder die wij verspreiden binnen organisaties waarmee wij de informatie delen zodat het probleem steeds meer gaat leven onder de mensen. Zo ervaren wij tijdens een presentatie binnen de GGZ dat signalen van mensenhandel veel overlap heeft met signalen voor andere problemen. Doordat mensenhandel nog helemaal niet leefde onder de hulpverleners dachten zij niet aan mensenhandel bij het zien van mogelijke signalen.

Zoals je ziet en verder kan voorstellen is er veel winst te behalen door het onderwerp, door middel van voorlichting, bekend te maken onder de mensen. Preventief kunnen handelen is ideaal, hiervoor zou er onder de cliënten ook voorlichting gegeven kunnen worden. Rondom jeugdzorg en GGZ-

instellingen wordt er door ouders vaak naar slachtoffers gezocht aangezien de cliënten hier kwetsbaar zijn. Preventie is dus cruciaal.

Gezien het doel van de folder, het vergroten van het bewustzijn, meer actiebereidheid en handelingsperspectief voor de beroepsgroep, en de hulpverlenende aard van de beroepen binnen ons team, past onze folder in de categorie 'Informatiebarrière' van het barrièremodel van het CCV (CCV, 2020).

7. Evaluatie

Feedback

Naar aanleiding van de getoonde beroepsfolder binnen de organisatie, is de volgende feedback door de medewerkers gegeven:

- “Erg druk. Hierdoor was het voor mij moeizaam te lezen. Omdat er zoveel gaande is mis je de essentie waar het om gaat. Wel toepasbaar dat de QR-codes gescand kunnen worden.”
- “Ziet er leuk uit. Mooie folder. Zou makkelijk te gebruiken zijn in de praktijk. Zou aansporen tot verder lezen.”
- “Ziet er mooi uit. Voorkant zou aansporen tot doorlezen. Is toepasbaar in de zorg. Voorkant raakt je door de feiten die erbij staan.”
- “Pakkend. Aan de voorkant statements en heftige teksten wat uitnodigt tot doorlezen. Achterkant duidelijk door kleurtjes waardoor het pakkend is. Kort en bondig.”
- “Het is duidelijk wat het is en wat je kan doen omdat de ketenpartners er onder staan. Ik denk dat het toepasbaar is ook met die QR-codes en zo, en poster is verder duidelijk.”

Wij hebben overwogen om de feedback mee te nemen waarbij er werd gezegd dat de voorkant te druk was. De opmaak van de voorkant van de folder was voor de andere collega's juist pakkend. Zij hebben mondeling benoemd dat dit juist de kracht en de essentie van de folder was en dat hierdoor hun interesse werd gewekt. Wij hebben daarom besloten om geen tekst weg te halen. Wel is er een wijziging aangebracht in de teksttype, grootte en kleur. Daarnaast zijn er constant aanpassingen gedaan aan de beroepsfolder door kritisch naar de tekstkeuze en lay-out te kijken.

8. Bijlagen

Literatuurlijst

Bijlage 1A - Beoordelingsformulier digitale beroepsgroep folder

Bijlage 1B - Toestemmingsformulier

Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces -

Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces -

Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces -

Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces -

Bijlage 1C - Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces -

Literatuurlijst

- Bureau NRM (2002). *Mensenhandel: Eerste rapportage van de Nationaal Rapporteur*. Bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel. Geraadpleegd op 03 december 2023, van <https://www.nationaalrapporteur.nl/publicaties/rapporten/2002/09/14/eerste-rapportage-2002-nationaal-rapporteur-mensenhandel>
- Comensha (2020). *Mensenhandel in Nederland: Wegkijken maakt medeplichtig*. Geraadpleegd op 6 december 2023, van <https://mensenhandelinnederland.nl/handhaving/ketensamenwerking/>
- CCV (2020). Handleiding www.barriere modellen.nl. Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid. Geraadpleegd op 8 december 2023, van <https://brightspace.hr.nl/d2l/le/lessons/23687/topics/253156>
- ESSM (2023). *Humanitas Expertisecentrum Seksualiteit Sekswerk en Mensenhandel (ESSM)*. Geraadpleegd op 14 augustus, 2023 van <https://essm.stichtinghumanitas.org/>
- Exodusadmin (z.d.). *Causes and effects of human trafficking*. The Exodus Road. Geraadpleegd op 6 december 2023, van <https://theexodusroad.com/causes-effects-of-human-trafficking/>
- Hollman - van Munster, D. (2018). *Handen vol ervaring: Handreiking voor ervaringsmaatjes*. Via Jeugd. Geraadpleegd op 9 december 2023, van https://www.zonmw.nl/sites/zonmw/files/typo3-migrated-files/Handen_vol_Ervaring_Handreiking_ervaringsmaatjes_Via_Jeugd.pdf
- ILO (2022). *Global estimates of modern slavery: Forced labour and forced marriage*. International Labour Organization. Geraadpleegd op 12 december 2023, van https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_854733.pdf
- Ministerie van Justitie en Veiligheid. (2020, 30 augustus). *Tiende rapportage Mensenhandel. Rapport Nationaal Rapporteur*. Geraadpleegd op 12 december 2023, van <https://www.nationaalrapporteur.nl/publicaties/rapporten/2017/11/10/tiende-rapportage-mensenhandel>
- Ministerie van Justitie en Veiligheid. (2023, 3 augustus). *Jaarverslag 2022. Jaarverslag | Nationaal Rapporteur*. Geraadpleegd op 12 december 2023, van <https://www.nationaalrapporteur.nl/publicaties/jaarverslagen/2023/04/17/jaarverslag-2023>
- NRM (2013). *Negende Rapportage Nationaal Rapporteur Mensenhandel (interactieve versie)*. Nationaal Rapporteur Mensenhandel. Geraadpleegd op 1 december 2023, van <https://www.nationaalrapporteur.nl/publicaties/rapporten/2013/09/10/negende-rapportage-nationaal-rapporteur-mensenhandel-interactieve-versie>
- Rashid, N. M. (2009). *An Introduction to human trafficking: Vulnerability, impact and action - United Nations and the rule of law*. United Nations and the Rule of Law. Geraadpleegd op 12 december 2023, van <https://www.un.org/ruleoflaw/blog/document/an-introduction-to-human-trafficking-vulnerability-impact-and-action/>

RIEC Den Haag (z.d.). *Kijk op mensenhandel | Wat kan jij doen?* Geraadpleegd op 3 december 2023, van <https://www.kijkopmensenhandel.nl/>

Rijksoverheid (2023). Geraadpleegd op 8 december 2023, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mensenhandel-mensensmokkel/bestrijden-mensenhandel>

STOPVAW (z.d.). *Legal consequences of trafficking*. The Advocates for Human Rights. Geraadpleegd op 3 december 2023, van https://www.stopvaw.org/legal_consequences_of_trafficking

UNODC (2009). *Global Report on Trafficking in Persons*. United Nations Office on Drugs and Crime. Geraadpleegd op 12 december 2023, van https://www.unodc.org/documents/Global_Report_on_TIP.pdf

VNG (z.d.). *Hoe pak je mensenhandel aan? | Kompas / Aanpak Mensenhandel*. Geraadpleegd op 3 december 2023, van <https://kompasaanpakmensenhandel.vng.nl/deel/hoef/#kaart-b1-1>

WHO (2022). *World report on the health of refugees and migrants*. World Health Organization. Geraadpleegd op 3 december 2023, van <https://www.who.int/publications/i/item/9789240054462>

Bijlage 1A- Beoordelingsformulier digitale beroepsgroep folder

Betreft: Een digitaal product over mensenhandel t.b.v. voorlichting van je eigen beroepsgroep m.b.t. preventie, signalering, bestrijding en hulpverlening. Dit digitale product - kan geplaatst worden op de website stopmensenhandel.com - kan gepresenteerd worden op de Symposiummarkt

Inleverdatum	18 december
Beroepsgroep	Hulpverlening Jongeren (16-23 jaar)
Titel digitale beroepsgroep folder	Stop menshandel bij jongeren
Student (naam en studentnummer)	
Student (naam en studentnummer)	
Student (naam en studentnummer)	
Student (naam en studentnummer)	
Student (naam en studentnummer)	

Aan onderstaande criteria moet zijn voldaan voordat kan worden beoordeeld:	V/O	Toelichting
Alle vereiste onderdelen zijn verwerkt in de folder, o.a.: O blok 1 - Wat is mensenhandel O blok 2 - Wat doet mensenhandel O blok 3 - Wat kun jij doen/hoe maak jij het verschil m.b.t. jouw beroep O werken in de keten vanuit mijn beroep		
Correct Nederlands (spelling, interpunctie, zinsstructuur);		
Bronvermelding en literatuurlijst volgens APA-richtlijnen;		
De vormgeving (lay-out) is verzorgd en consequent;		
Lengte: legitimeringsrapport maximaal 10 pagina's (exclusief voorkant, inhoudsopgave en literatuurlijst en bijlagen).		

Het toestemmingsformulier is ingevuld en ingeleverd		
Indien nodig is een geanonimiseerde versie ingeleverd		
Het formulier groepsbeoordeling is door iedere student ingevuld en ingeleverd		

 criterium	 Uitleg	 O-V-G	 Verantwoording en feedback
De folder...			
...is passend	De digitale beroepsgroepfolder is informatief voor jouw beroepsgroep en jouw beroepspraktijk.		
...is effectief	De digitale beroepsgroepfolder levert een duurzame bijdrage voor jouw beroepsgroep en jouw beroepspraktijk.		
...is innovatief	De digitale beroepsgroepfolder is vernieuwend voor alle betrokkenen en vraagt daarbij dus ook lef van jou als bedenker en uitvoerder.		
...is overdraagbaar	Een ander zou aan de hand van jouw uitwerking de digitale beroepsgroepfolder succesvol kunnen delen in de praktijk.		
...is onderbouwd	Je baseert je op zowel actualiteit- als literatuuronderzoek.		
...is geëvalueerd	Je digitale beroepsgroepfolder is geëvalueerd door de beroepsgroep.		

Eindcijfer:			
5	of lager bij 1 of meerdere O's		
6	bij alleen V		
7	bij meer V dan G		
8	bij meer G dan V		
9-10	bij alleen G		

Bijlage 1B- Toestemmingsformulier

Wij verlenen toestemming voor plaatsing van de digitale beroepsgroep folder op o.a. de website stopmensenhandel.com.

Datum	18 december 2023
Beroepsgroep	Hulpverlening Jongeren (16-23 jaar)
Titel digitale beroepsgroep folder	Menshandel bij jongeren
Student (naam, studentnummer en handtekening)	-
Student (naam, studentnummer en handtekening)	-
Student (naam, studentnummer en handtekening)	-
Student (naam, studentnummer en handtekening)	-
Student (naam, studentnummer en handtekening)	-
Toestemming voor publicatie op website STOPMENSENHANDEL.COM	☐ ja, oorspronkelijke versie ☒ ja, geanonimiseerde versie
Indien van toepassing heb ik een geanonimiseerde versie van de folder en het verslag toegevoegd.	Ja/ nee

Bijlage 1C- Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces

Groep:

Student:

Studentnummer:

Werkwijze: Iedere student vult individueel een eigen formulier in, en beoordeelt de groepsleden. Deze beoordelingen worden meegenomen in de weging van het eindcijfer (20% van het eindcijfer).

- 5 punten: beter dan gemiddeld, vergeleken met de andere groepsleden
- 4 punten: gemiddeld
- 3 punten: niet zo goed als de anderen
- 2 punten: geen enkele nuttige bijdrage
- 1 punt: storend voor de groep en het proces

Naam	Inzet	Participatie	Afspraken nakomen	Groep organiseren en sturen

Bijlage 1C- Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces

Groep:

Student:

Studentnummer:

Werkwijze: Iedere student vult individueel een eigen formulier in, en beoordeelt de groepsleden. Deze beoordelingen worden meegenomen in de weging van het eindcijfer (20% van het eindcijfer).

- 5 punten: beter dan gemiddeld, vergeleken met de andere groepsleden
- 4 punten: gemiddeld
- 3 punten: niet zo goed als de anderen
- 2 punten: geen enkele nuttige bijdrage
- 1 punt: storend voor de groep en het proces

Naam	Inzet	Participatie	Afspraken nakomen	Groep organiseren en sturen

Bijlage 1C- Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces

Groep:

Student:

Studentnummer:

Werkwijze: Iedere student vult individueel een eigen formulier in, en beoordeelt de groepsleden. Deze beoordelingen worden meegenomen in de weging van het eindcijfer (20% van het eindcijfer).

- 5 punten: beter dan gemiddeld, vergeleken met de andere groepsleden
- 4 punten: gemiddeld
- 3 punten: niet zo goed als de anderen
- 2 punten: geen enkele nuttige bijdrage
- 1 punt: storend voor de groep en het proces

Naam	Inzet	Participatie	Afspraken nakomen	Groep organiseren en sturen

Bijlage 1C- Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces

Groep:

Student:

Studentnummer:

Werkwijze: Iedere student vult individueel een eigen formulier in, en beoordeelt de groepsleden. Deze beoordelingen worden meegenomen in de weging van het eindcijfer (20% van het eindcijfer).

- 5 punten: beter dan gemiddeld, vergeleken met de andere groepsleden
- 4 punten: gemiddeld
- 3 punten: niet zo goed als de anderen
- 2 punten: geen enkele nuttige bijdrage
- 1 punt: storend voor de groep en het proces

Naam	Inzet	Participatie	Afspraken nakomen	Groep organiseren en sturen

Bijlage 1C- Beoordelingsformulier voor de beoordeling van het groepsproces

Groep:

Student:

Studentnummer:

Werkwijze: Iedere student vult individueel een eigen formulier in, en beoordeelt de groepsleden. Deze beoordelingen worden meegenomen in de weging van het eindcijfer (20% van het eindcijfer).

- 5 punten: beter dan gemiddeld, vergeleken met de andere groepsleden
- 4 punten: gemiddeld
- 3 punten: niet zo goed als de anderen
- 2 punten: geen enkele nuttige bijdrage
- 1 punt: storend voor de groep en het proces

Naam	Inzet	Participatie	Afspraken nakomen	Groep organiseren en sturen